

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om
allmännyttans villkor (M 2005:04)

Dir.
2007:18

Beslut vid regeringssammanträde den 8 februari 2007

Sammanfattning av uppdraget

Uppdraget avseende översyn av 2 kap. lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag återkallas. Utredningens fortsatta arbete skall ha som utgångspunkt att bestämmelserna om tillståndsplikt vid överlåtelse av fast egendom samt aktier och andelar av kommunala bostadsbolag kommer att upphävas under 2007.

Uppdraget skall redovisas senast den 30 november 2007.

Bakgrund

Med stöd av regeringens bemyndigande den 20 oktober 2005 (dir. 2005:116) tillkallade chefen för Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet en särskild utredare med uppdrag att se över allmännyttans villkor och förutsättningar (M 2005:04). Utredningen har antagit namnet Utredningen om allmännyttans villkor. Enligt de ursprungliga direktiven skall uppdraget redovisas senast den 1 maj 2007.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007 att utredaren kan komma att få tilläggsdirektiv i syfte att anpassa utredningen till nya förutsättningar (se prop. 2006/07:1, utg.omr. 18). I en särskild promemoria utarbetad inom Regeringskansliet föreslås att 2 kap. lagen om allmännyttiga bostadsföretag upphävs (dnr Fi2007/764/).

Det ändrade utredningsuppdraget

Delar av utredningens uppdrag har sin bakgrund i den reglering av allmännyttiga bostadsföretag som finns i lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag, den s.k. allbolagen. Denna lag trädde i kraft den 1 april 2002.

Allbolagen består av två kapitel. I 1 kap. klargörs vad som avses med ett allmännyttigt bostadsföretag och regleras frågor om utdelning för dessa företag. Med allmännyttigt bostadsföretag avses enligt allbolagen ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse som drivs utan vinstsyfte, och som i sin verksamhet huvudsakligen förvaltar fastigheter i vilka bostadslägenheter upplåts med hyresrätt och har godkänts som allmännyttigt bostadsföretag. Med kommunalt bostadsföretag avses ett allmännyttigt bostadsföretag som en kommun har det bestämmande inflytandet över. Ett allmännyttigt bostadsföretag får lämna viss, skälig utdelning till sin ägare. Vad som är högsta tillåtna utdelning beslutas av regeringen. För närvarande regleras detta i förordningen (2003:348) om skälig utdelning från allmännyttiga bostadsföretag. I kapitlet slås även fast att allmännyttiga bostadsföretag skall sträva efter att erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i företaget.

Allbolagens 2 kap. innehåller regler om tillståndsplikt vid överlåtelse av fast egendom samt aktier och andelar i kommunala bostadsföretag. Tillstånd till en överlåtelse skall inte lämnas om det kan befaras att de kommunala bostadsföretagens hyror till följd av överlåtelsen inte kommer att få tillräckligt genomslag vid tillämpningen av bruksvärdesreglerna i 12 kap. 55 § jordabalken eller de hyresförhandlingar som förs enligt hyresförhandlingslagen.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2007 angett allbolagen som exempel på lagstiftning som minskar bostadskonsumenternas valfrihet och motverkar utbudet av fler alternativ på bostadsmarknaden (se prop. 2006/07:1, utg.omr. 18, s. 43). I en särskild promemoria utarbetad inom Regeringskansliet föreslås att 2 kap. allbolagen upphävs (dnr Fi2007/764/BO). Därför saknas skäl för utredningen att i det fortsatta arbetet utgå från

allbolagens bestämmelser om tillståndsplikt. Mot denna bakgrund återkallar också regeringen utredningsuppdraget i den del det avser översyn kring tillståndsplikten. De erfarenheter som gjorts under den tid denna lagstiftning funnits bör dock tas till vara av utredningen.

Redovisning av uppdraget

Enligt de ursprungliga direktiven skall uppdraget redovisas senast den 1 maj 2007. Utredaren har dock begärt att utredningstiden förlängs t.o.m. den 15 april 2008 (dnr Fi2007/121). Utredaren menar att uppdraget har visat sig vara av sådan omfattning att det inte är möjligt att redovisa det till den angivna tidpunkten.

Utredaren bör få ytterligare tid att utföra sitt uppdrag. Uppdraget skall redovisas senast den 30 november 2007.

(Finansdepartementet)